

at der ogsaa der, hvor Sognepræsten ingen skjellig Grund giver til Besvær, men hvor der dog viser sig en sand religiøs Trang hos en Deel af Menighedens Medlemmer, skal ansættes en Hjælpepræst, og at der skal tages særligt Hensyn til den religiøse Trangs eiebommelige Bessaffenhed ved Valget af Præsten, saaledes at han passer for de Misfornøiede i Menigheden. Det skal være de Misfornøiede — altsaa den Retning, som afviger fra Sognepræstens —, til hvis Onster der skal tages Hensyn ved Valget af Hjælpepræsten, og, hvis der tilbydes private Bidrag, saa vil man i alt Fald ikke uden at opfylde saadanne Onster kunne benytte disse Bidrag. Denne Hjælpepræst skal derhos stilles selvstændigt ved Siden af Sognepræsten, og de skulle naturligtvis begge benytte samme Kirke. Da de ere ansatte i samme Sogn, saa ville Menighedsmedlemmerne have fuld Frihed til at kunne slutte sig til den ene eller den anden af dem. Der vil kunne løses Sognebaand til Hjælpepræsten. Naar de forbigaaende Omstændigheder — de, der have begrundet Hjælpepræstens Ansættelse — ikke længere ere tilstede, saa skal man endeligt efter Fleertallets Forslag vende tilbage til Præstembedets Betjening paa sædvanlig Maade ved en enkelt Sognepræst. Det vilde altsaa ikke være af den Grund, af hvilken man hidtil har ansat residierende Capellaner, nemlig Hensynet til, at Menigheden var for stor til at kunne overkommes af een Mand, eller at denne ene Mand selv har ønsket en Hjælpepræst, at saadanne Hjælpepræster nu skulde ansættes. Nei, de skulde paaactroleres Præster, som ikke med skjellig Grund gave Anledning til nogen Besværing, og, forsaavidt der var en anden religiøs Retning i Menigheden end Sognepræstens, skulde Hjælpepræstens religiøse Retning rette sig efter denne Retning. Fleertallet vilde altsaa stille disse to Præster sammen indenfor samme lille snævre Sognegrænse. Men troer man da nu virkelig, at der deraf vilde udvikle sig et frugtbart og sundt kirkeligt Liv? Man kunde regulere Embedsforholdet fraoven, det er sandt; men det personlige Forhold kunde man sandeligt ikke regulere. Jeg vil nu slet ikke tale om, at den Afgang, som den uden Tøse straffede Sognepræst vilde lide i visse af

sine Indtægter, dog altid vilde være Noget. Men jeg vil spørge om, hvem Fleertallet egentlig har tænkt sig, at man vilde kunne faae til flige Hjælpepræster, som pludseligt, naar Sognepræsten søgte Forslyttelse, vilde kunne blive ledige og saa maatte staae paa Torvet og vente, til der blev kaldt paa dem. Jeg troer ikke, at Regjeringen vilde faae Mange til at tage imod disse Embeder, men endnu mindre troer jeg, at Sognemenighederne vilde gjøre glimrende Tilbud til saadanne Præster; der Minue mangler vel Ophøising, men den mangler sandeligt ikke praktisk Klogskab, den pleier ikke at kjøbe Ratten i Sækken, og den vilde ikke tilbyde Bidrag uden netop til den bestemte Mand, som den selv vilde have, og saa blev Udnavnelsen jo en blot Formalitet, der vilde falde sammen med den kongelige Stadsfæstelse paa Præsten for en Valgmenighed. Jeg seer heller ikke, hvorfra man vilde faae de Penge, som Staten dog skulde tilskøde; thi det er ikke sandsynligt, da dette Forslag jo vilde være kommet frem for at skøde Valgmenighedslovforslaget bort, hvilket Lovforslag har faaet et stort Fleertal for sig i det andet Thing, at man der vilde være overmaade villig til at bevilge Penge til saadanne Præster, og Fleertallet tænkte sig dem jo dog anvendte i langt større Omfang end den foreslaaede Valgmenighedslov, thi det er jo just en af dets Indvendinger mod dette Lovforslag, at det kun vil kunne komme til Anvendelse paa Steder. — Det er jo klart, at Regjeringen og Fleertallet gaae ud fra to forskjellige Principer. Det ene Princip, det, som Lovforslaget følger, er det, at naar der opstaaer en Tilstand i Kirken, som er af den Bessaffenhed, at det er umuligt for Statsmagten, for Kirkebestyrelsen, for Kirkens Tilsyn med den bedste Villie at raade Bod paa den, da har man ingen anden Udvei end at appellere til Folket og at lade Folket hjælpe sig selv, og jeg troer, at dette er ordnet ved nærværende Lovforslag paa en overordentligt lempelig Maade. Jeg troer, at man har omgjerdet det med saadanne Bestemmelser, at det er ganske umuligt, at der kan gjøres nogen Misbrug deraf. Alt, hvad man har talt om confessionelle Uoverensstemmelser, om, at Tilsynet ikke vil faae Noget at bethyde, forstaaer jeg ikke. Tilsynet vil kunne